PROJECT COMPETENTIEONTWIKKELING
IN HET KADER VAN
LEERLINGEN MET SPECIFIEKE ONDERWIJSBEHOEFTEN

ZORG VOOR ALLE LEERLINGEN DOOR ZORG VOOR ELKE LERAAR

SNPB

ACTIEOVERZICHT SINDS DE PROJECTSTART

sept – okt – nov – dec – jan – feb – ma – apr – mei – jun

2012

VERKENNING

Opstart stuurgroep en uitwerken projectconcept(1)
Verkenningsgesprekken(2)
Raadplegen bronnen(3) & Volgen onderzoek en regelgeving(19)
Opzetten website(9)

2013

CONCEPTUALISERING

Algemene doelen(5) Uitgangspunten(6)
Projectschema's(8)
Operationaliseringsvoorstel(7)
Ondersteuningsgroep wetenschappers(4)
Opstart verkennen globale cases(17)
Integrale begrippenlijst(10)
Tussentijds rapport(11)
Eindrapport(11)
Concretiseren operationaliseringsvoorstel(7)
Start werking netcoördinatoren(12) & Opdrachten kerngroep(14)
Start procesbegeleider(13) & European Agency(20)

2014

OPERATIONALISERING FASE 1

Online bevraging begeleiders + analyse(16)
Opstart kerngroep + start ontwikkelwerk(14)
SBO-aanvraag(18) & Videoproject(21)
Voorbereiden werving ruimere groep(15)
Bronnenlijst als groeidocument (3)

samenstelling en opdracht projectgroep

Fredy Mels,	dossierbeheerder en voorzitter van de stuurgroep
Luc Van Acker,	projectcoördinator en moderator van de stuurgroep
Joke Pauwels,	vertegenwoordiger begeleidingsdienst GO!
Kjell Bosman,	netcoördinator GO! voor dit project
Ingrid Van Cauter,	vertegenwoordiger begeleidingsdienst OVSG
Axel Pannecoucke,	netcoördinator OVSG voor dit project
Jef Van De Wiele,	netcoördinator POV voor dit project
Guy Scheijnen,	vertegenwoordiger PBDKO
Filip Dhaenens,	netcoördinator BAO PBDKO voor dit project
Hendrik Despiegelaere,	netcoördinator SO PBDKO voor dit project
Kris Denys,	vertegenwoordiger OKO
Tine Ghysen,	vertegenwoordiger VCLB
Theo Mardulier,	vertegenwoordiger Departement Onderwijs
Katrijn Ballet,	vertegenwoordiger Departement Onderwijs
Annet De Vroey,	vertegenwoordiger katholieke hogescholen & BNB BUO
Els Ockerman,	vertegenwoordiger Vrije autonome hogescholen

Beleidsmatige en inhoudelijke aansturing in opdracht van de RvB SNPB

opstart klankbordgroep

Doel

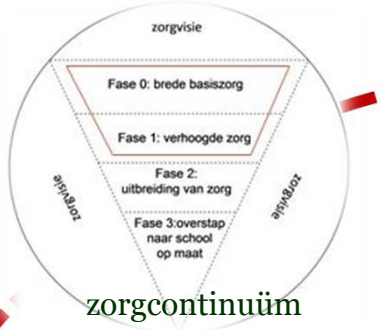
- De sociale partners systematisch informeren zodat ze de voortgang van het project kunnen volgen, kunnen reflecteren op de projectontwikkelingen en feedback kunnen geven op basis van hun contacten met het onderwijsveld.

- Het brede onderwijsveld via de sociale partners nauwer betrekken bij het project in het perspectief van verbindende samenwerking aan een meer inclusief onderwijs in Vlaanderen.

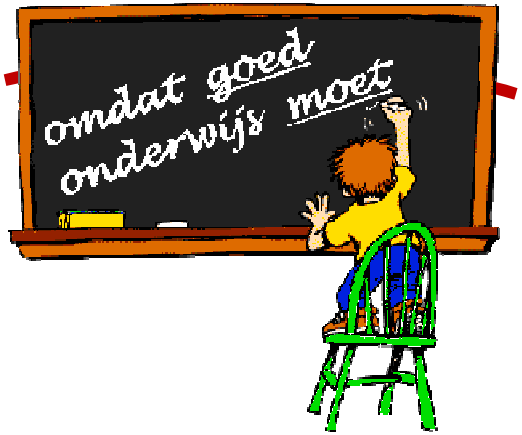
Aanpak

- De sociale partners worden drie keer per schooljaar formeel uitgenodigd voor de klankbordgroep. Ze krijgen er naast informatie over de werking van het project door de projectbeheerder, de projectcoördinator en de procesbegeleider ook ruim de kans om te reflecteren over de voortgang van het project competentieontwikkeling in het kader van onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

- De klankbordgroep vergadert drie keer per schooljaar: midden september – eind januari en begin mei met een vooraf bezorgd agenda. De sociale partners kunnen vooraf ook agendapunten voor bespreking doorgeven aan de projectcoördinator.

zorgcontinuüm
basiszorg en verhoogde zorg

HGW
HANDELINGSGERICHT WERKEN
HANDELINGSGERICHTE DIAGNOSTIEK
HGD

uitgangspunten
handelingsgericht werken

UDL

Universeel ontwerp
voor leren

werken naar een meer inclusieve school

TE4I

profiel van de
inclusieve leraar

VN-verdrag rechten
personen handicap

verbindend samenwerken met onderwijspartners

verbreden & verdiepen
basiscompetenties

kwaliteitsdecreet onderwijs

wetenschappelijke bronnen en
eigen praktijkonderzoek

partnerships

professionaliseren van leraren(teams)
in het kader van onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
-verbindend samenwerken met partners aan een meer inclusieve school-

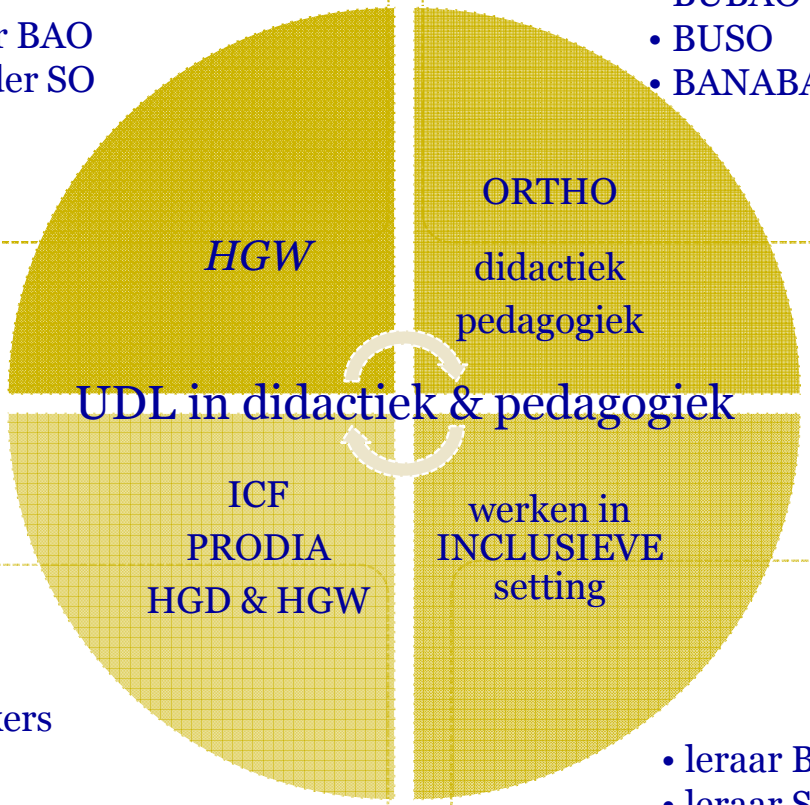

wetenschappelijke inzichten en eigen praktijkonderzoek als bronnen voor het professioneel handelen

netcoördinatoren: pedagogisch begeleiders BAO & SO

- zorgcoördinator BAO
- leerlingbegeleider SO
- BANABA

- BUBAO
- BUSO
- BANABA

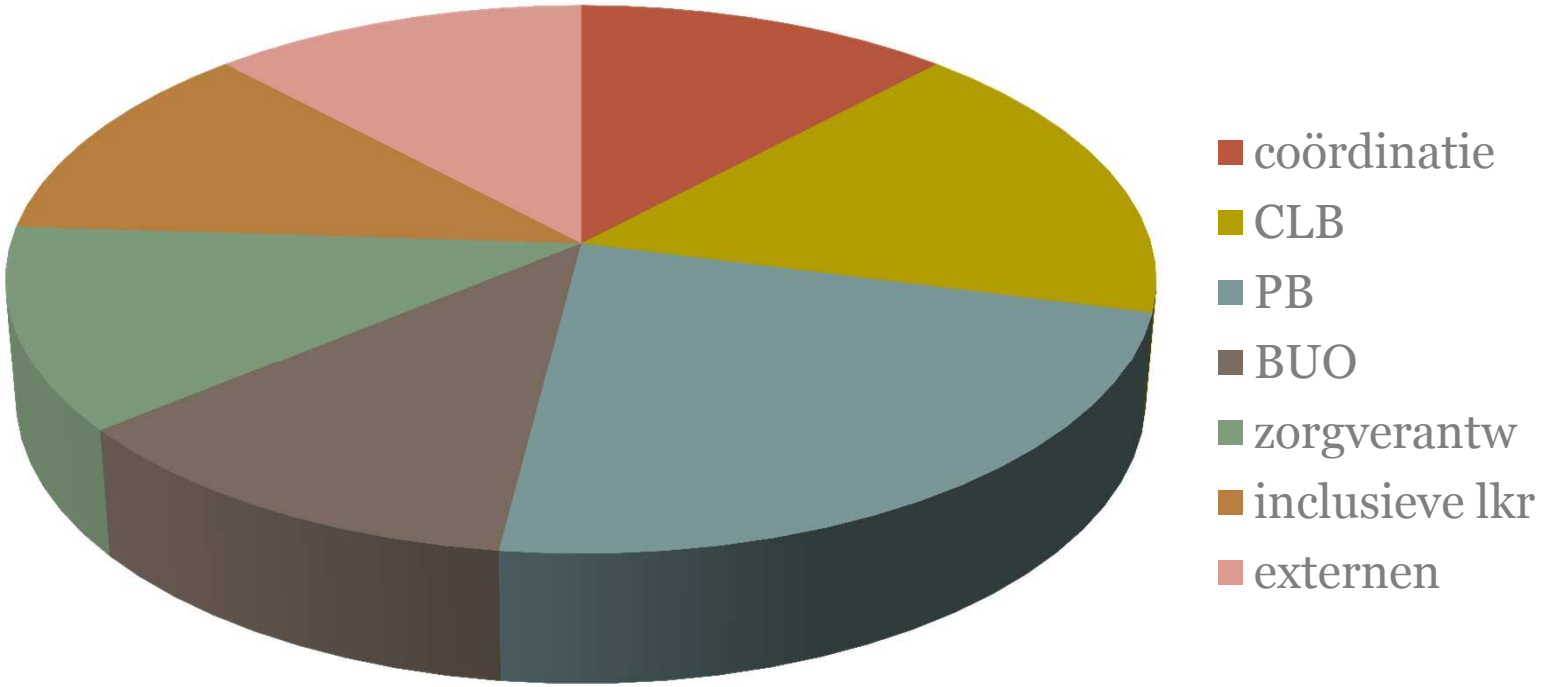

ouder
(onderwijservaring)
OVI

- CLB-medewerkers

- leraar BAO
- leraar SO

ondersteunen **de reguliere pedagogische begeleiding** met
een **kerngroep competentiebegeleiding** en
een daaraan **toegevoegd team competentiebegeleiders**

Samenstelling kerngroep met het oog op verbindend samenwerken tussen onderwijsverstrekkers en onderwijsondersteuners,
tussen de onderwijsniveaus BAO & SO,
gewoon en buitengewoon onderwijs,
tussen verschillende relevante inhoudelijke domeinen,
tussen onderwijs en externen, tussen de onderwijsnetten

onderwijsnet	Netcoördinator(en)	
GO!	Kjell Bosmans	Directeur basisonderwijs
OVSG	Axel Pannecoucke	Directeur basisonderwijs
PBDKO	Filip Dhaenens	Pedagogisch adviseur BAO
	Hendrik Despiegelaere	Pedagogisch adviseur SO
POV	Jef Van De Wiele	Pedagogisch adviseur CLB - POC OGO

- pedagogisch begeleiders in Vlaanderen bevragen, data analyseren en leervragen van leraren(teams) en begeleiders in kaart brengen;
- grondige verkenning van een aantal globale cases m.b.t. specifieke onderwijsbehoeften via gedachtewisselingen in het onderwijsveld;
- competentieprofiel uitwerken voor de competentiebegeleiders, voor de ASS-begeleider, voor de reguliere pedagogisch begeleider in functie van het ondersteunen van leraren(teams) in het omgaan met leerlingen met SOB, evenals voor de inclusieve leraar;
- concrete vormings- en begeleidingstrajecten uitwerken voor begeleiders en leraren(teams) in het kader van onderwijs aan leerlingen met SOB, met aandacht voor de betrokkenheid van het CLB;
- ondersteuningscentrum uitbouwen dat expertise samenbrengt, uitwisselt en deelt om gepast te kunnen antwoorden op concrete vragen van scholen en begeleiders naar ondersteuning in het kader van onderwijs aan leerlingen met SOB;
- begeleidingsstrategieën verkennen, verzamelen en ontwikkelen in functie van inclusiever maken van het onderwijs;
- coördinatie van de werking van de competentiebegeleiders binnen het eigen onderwijsnet;
- de algemene doelen en uitgangspunten van het project mee bewaken.

Naam	Huidige functie	NET	BAO	SO	VOLUME
Hilde Swinnen	Directeur BUO	GO!	X		100%
Barbara Roelandt	Coördinerend directeur	OVSG	X		80%
Annelies Crabbé	GON-begeleider	OVSG	X		80%
Marijke Wilssens	Coördinator BNB ZRL/BuO Arteveldehogeschool	PBDKO	X	X	50%
An Van Uytven	Pedagogisch begeleider	PBDKO	X		100%
Inge Ranschaert	Lector BNB BuO KH Leuven	PBDKO			50%
Kris Loobuyck	Leerlingbegeleider	PBDKO		X	100%
Mieke Meire	ION-begeleider	PBDKO	X	X	50%
Anja Lerno	Pedagogisch begeleider Engels + leerkracht Engels + leerlingbegeleider	PBDKO		X	50%
Ria Depoorter	Directeur BUO	PBDKO	X		100%
Joost Hillewaere	Nascholer	PBDKO	X		100%
Kathleen Verboven	Pedagogisch begeleider 2KP	PBDKO	X		30%
Isabelle Vinck	Directeur SO	PBDKO		X	100%
Bart Hamelton	Leerlingbegeleider	PBDKO		X	
Liesbeth De Ceulaer	Directeur BAO	PBDKO	X		
An Thys					
Kjell Bosmans	Directeur BAO	GO!	X		100%
Axel Pannecoucke	Directeur BAO	OVSG	X		100%
Jef Van De Wiele	CLB-POV OGO	POV		X	50%
Filip Dhaenens	Pedagogisch begeleider	PBDKO	X		100%
Hendrik Despiegelaere	Pedagogisch begeleider	PBDKO		X	50% (100% sept.14)

Try-outs trajecten competentieontwikkeling van leraren(teams) vanuit deze globale cases

- ex-OKAN-leerling → SG SO Sint-Nicolaas
  L. Van Acker – (Katja Petry)
- leerling uit kansarm gezin → Scholen regio Oostende
  A. Pannecoucke – (I. Nicaise)
- leerling die zodanig lijdt dat hij moeilijk gedrag stelt → Basisschool Asper
  F. Dhaenens, H. Despiegelaere – (Marina Danckaerts)
- leerling met het Downsyndroom → O.L.V. Visitatie Mariakerke 1B SO
  H. Despiegelaere, F. Dhaenens (E. Deschauwer en I. Van De Putte)
- leerling met dyscalculie → Kon. Ath. Brasschaet & Kon. Ath. Schoten
  Kjell Bosmans – (Annemie Desoete)

Andere concrete acties in het onderwijsveld over thema's die voor het project competentieontwikkeling bijzondere relevantie hebben…

heroriëntering van het buitengewoon onderwijs binnen een SG in het kader van expertisedeling met het gewoon onderwijs

KBO Oudenaarde (Filip Dhaenens en Hendrik Despiegelaere)

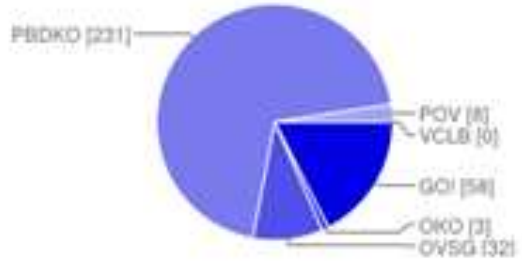
idee van UDL meenemen in algemene didactiek, in vakdidactiek en in pedagogiek binnen het gewoon onderwijs

twee SG van Brugge, SG Groenhove Kortrijk, Sint Andreas Oostende, DPB Brugge, gastcollege UGent, Ontmoetingsdag Handelingsgericht werken en VTI Waregem (Hendrik Despiegelaere)

dispenseren voor leerlingen met fysieke beperking, of met ASS, of met dyslexie of met dyscalculie in de derde graad van het secundair onderwijs met het oog op behoud van finaliteit

Kon. Athenea Brasschaat, Schoten en Dilzen Stockem (Kjell Bosmans)

1. Ik werk bij

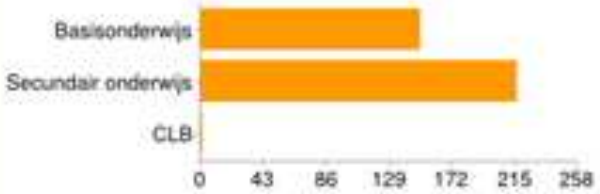
Aantal respondenten

GO!	58	17%
OKO	3	1%
OVSG	32	10%
PBDKO	231	70%
POV	8	2%
VCLB	0	0%
	332	(60,14%)

Aantal begeleiders

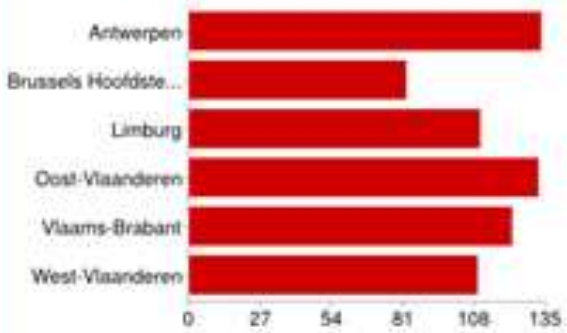
GO!	**72**
OKO	**6**
OVSG	**57**
PBDKO	**403**
POV	**8**
VCLB	**6**
	552

2. Ik werk in het

Basisonderwijs	150	41%
Secundair onderwijs	216	59%
CLB	1	0%

3. Ik begeleid scholen/CLB's in de volgende provincie(s)

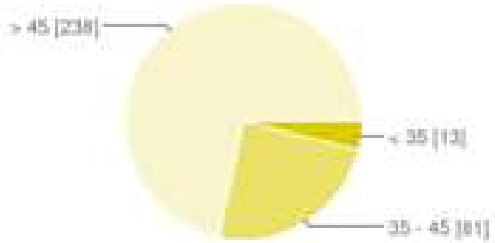
Antwerpen	133	19%
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	82	12%
Limburg	110	16%
Oost-Vlaanderen	132	19%
Vlaams-Brabant	122	18%
West-Vlaanderen	109	16%

leervragen van begeleiders en van leraren(teams) in het kader van onderwijs aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

globale resultaten van de online bevraging bij alle pedagogische begeleidingsdiensten

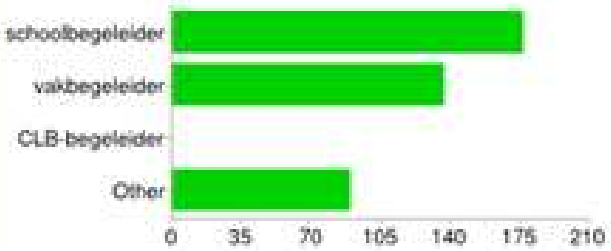
SNPB

4. Ik behoor tot de volgende leeftijdscategorie

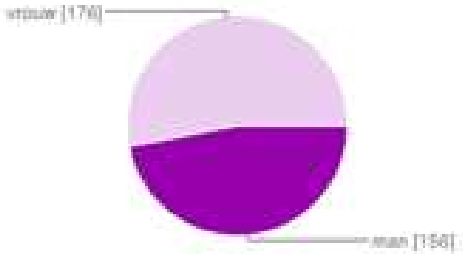
< 35	13	4%
35 - 45	81	24%
> 45	238	72%

5. Ik ben

schoolbegeleider	177	44%
vakbegeleider	137	34%
CLB-begeleider	0	0%
Other	90	22%

6. Ik ben een

man	156	47%
vrouw	176	53%

Als ik vragen kreeg van leraren(teams), CLB's & directies i.v.m. het onderwijs aan kinderen/jongeren met specifieke onderwijsbehoeften dan hadden die vragen overwegend te maken met...

1 2 3 4 5

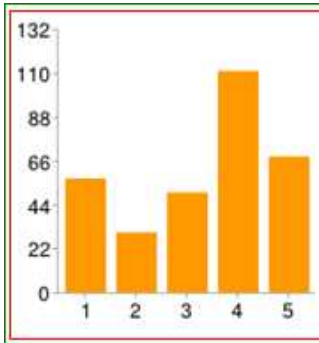
zelden tot nooit ○ ○ ○ ○ ○ regelmatig

Pedagogische aanpak

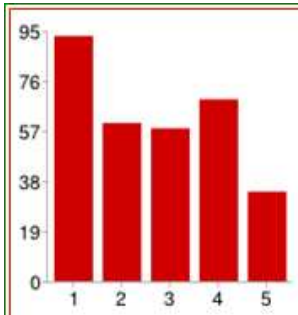
1	72	23%
2	42	13%
3	47	15%
4	105	33%
5	49	16%

Didactische aanpak

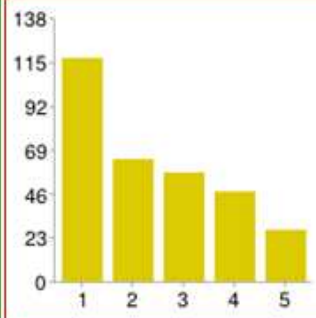
1	57	18%
2	30	9%
3	50	16%
4	111	35%
5	68	22%

Handelingsgericht werken

1	93	30%
2	60	19%
3	58	18%
4	69	22%
5	34	11%

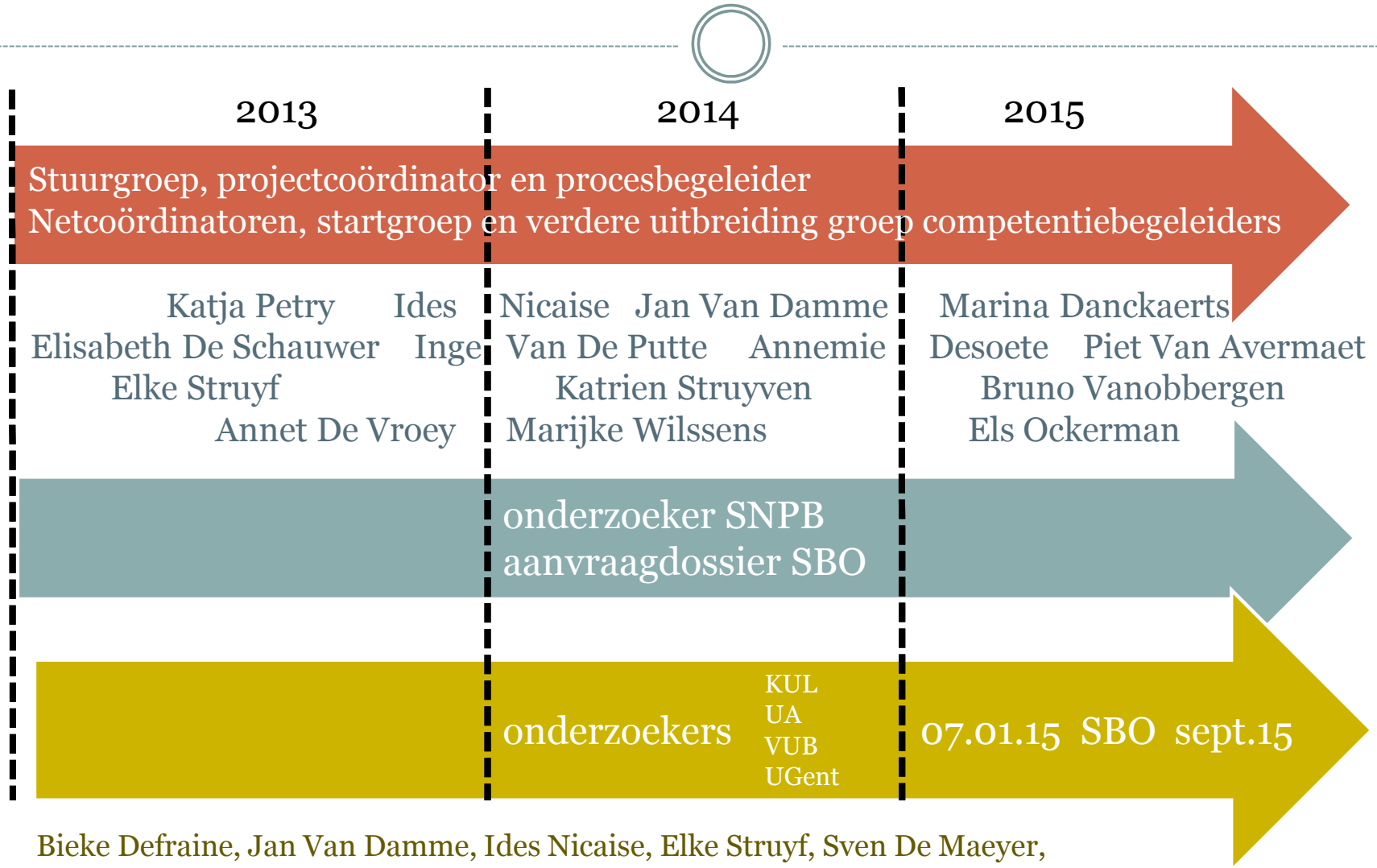
Regelgeving

1	117	38%
2	64	21%
3	57	18%
4	47	15%
5	27	9%

SNPB

wetenschappelijke ondersteuning en onderzoek

Bieke Defraine, Jan Van Damme, Ides Nicaise, Elke Struyf, Sven De Maeyer, Katrien Struyven, Nadine Engels, Elisabeth De Schauwer, Ruben Vanderlinde en Piet Van Avermaet

inhoudelijke focus bij uitrol in scholen

Drie mogelijke thema's om
basis**competenties** te **verbreden** en **verdiepen**
in het kader van leerlingen met **specifieke onderwijsbehoeften**
waarbij telkens **de ideeën van universeel ontwerp** worden meegenomen.

1. algemene didactiek en vakdidactiek:
   didactiek waarin de leraar onderwijsexpert is,
   differentieert in functie van de diversiteit in de groep(en),
   stimuleert, begeleidt en remedieert;

2. pedagogiek:
   leraar schept een warm pedagogisch klimaat,
   ziet diversiteit als sterkte, zet in op kracht en kansen van elke leerling,
   biedt helderheid van regels en structuren,
   benut de sterke sociale interacties in de groep;

3. uitgangspunten van handelingsgericht werken:
   onderwijsbehoeften van leerlingen & ondersteuningsbehoeften van leerkrachten en ouders, transactioneel kader, de leraar doet er toe, positieve kenmerken, systematisch en transparant, doelgericht, constructief samenwerken.

OVERZICHT VAN GEPLANDE ACTIES 2014 MET AANVANGSPERIODE EN VERDERE UITROL

JAN

onderzoeksvragen SBO (22) – finaliseren kerngroep (23) – verder analyseren bevraging (24) – opzetten en actualiseren website SNPB (34)

FEBR

MA

APR

MEI

startvergadering kerngroep (23) – uitwerken competentieprofielen (25) – script uitwerken voor de documentaire (35) – ASS-coördinatoren onderwijsnetten bij kerngroep (36) – huidige interne ASS-begeleiders informeren (37) – uitbouw ondersteuningscentrum expertise (32) - opzetten intensief netoverschrijdend vormingsaanbod competentiebegeleiders (inclusief OKO) (40) – uitwerken concrete vormings- en begeleidingstrajecten (26-27-28-29-30-31) met gaandeweg net-eigen try-outs op schoolniveau - begeleidingsstrategieën verkennen, verzamelen en ontwikkelen (33) – werven ruimere groep competentieontwikkeling (39)

JUNI

uitbouw tweedelijnsinclusienetwerk (38)

SEPT

OKT

NOV

Uitrol van de ondersteuning in scholen door competentiebegeleiders en reguliere pedagogische begeleiding in de verschillende onderwijsnetten.

DEC

OPERATIONALISERING FASE 2

werving personeelsformatie

A	B	C	D	E
1FTE projectcoördinatie	4FTE netcoördinatie	19 FTE kerngroep	23 FTE extra contingent	+ 12,5 FTE tot contingent **58,5 FTE**
	1 FTE GO! 1 ½ FTE OVSG/POV 1 ½ FTE PBDKO	5 FTE GO! 4,5 FTE OVSG/POV 9,5 FTE PBDKO	5,5 FTE GO! 5 FTE OVSG/POV 11 FTE PBDKO	+ 14 FTE PBDKO
		1 FTE Procesbegeleiding	3 FTE Tweedelijns-inclusienetwerk ½ coördinator ½ W-VL ½ O-VL ½ Antwerpen ½ Limburg ½ Vl. Brabant/Brussel	**5 FTE**

Werving A – RvB SNPB
Werving B – Onderwijsnetten
Werving C – Headhunting netten
Werving D en E – Open vacatures netten

Competentiebegeleiders ASS, Basisaanbod en type 9 zijn inbegrepen in werving D en E

PROJECT COMPETENTIEONTWIKKELING
IN HET KADER VAN
LEERLINGEN MET SPECIFIEKE ONDERWIJSBEHOEFTEN

alle beschikbare info voorlopig beschikbaar op
www.lucvanacker.net